

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-401/26-24635/2

Podgorica, 03.07.2026.godine

Za: MINISTARSTVO ODBRANE, Jovana Tomaševića 29, Podgorica
gospodinu, Draganu Krapoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predloga pisma namjere između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u vezi sa naprednim usavršavanjem i obrazovanjem oficira u Austriji

Veza: Vaš akt br. 05021-810/26-4971/10 od 02.07.2026. godine

Poštovani gospodine Krapoviću,

Povodom Predloga pisma namjere između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u vezi sa naprednim usavršavanjem i obrazovanjem oficira u Austriji, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim aktom navedeno je da je cilj predmetnog Pisama podizanje operativnih sposobnosti Vojske Cne Gore kroz obrazovanje oficira za komandne i štabne dužnosti, kao i obezbjeđivanje kontinuiteta u daljem usavršavanju kadra na prestižnim inostranim institucijama. Takođe, ima za cilj jačanje bilateralnih veza i vojnog partnerstva između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u oblasti vojnog obučavanja i usavršavanja. Predmetno Pismo namjere u potpunosti je u skladu sa strateškim ciljevima definisanim Strategijskim pregledom odbrane i Dugoročnim planom razvoja odbrane (2019-2028).

Nadalje, u Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju pretmetnog Pisma nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da implementacijom Pisma namjere ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijska obaveza.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta i uticaja na poslovni ambijent, nema primjedbi na dostavljeno Pismo namjere između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u vezi sa naprednim usavršavanjem i obrazovanjem oficira u Austriji.

S poštovanjem,

PISMO NAMJERE

IZMEĐU

FEDERALNOG MINISTRA ODBRANE REPUBLIKE AUSTRIJE

I

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

U VEZI SA

NAPREDNIM USAVRŠAVANJEM I OBRAZOVANJEM OFICIRA U AUSTRIJI

Federalni ministar odbrane Republike Austrije i Ministarstvo odbrane Crne Gore, u daljem tekstu zajednički označeni kao „učesnici“, a pojedinačno kao „austrijska strana“ i „crnogorska strana“,

U želji da unaprijede svoju saradnju u oblasti vojnog obrazovanja i usavršavanja crnogorskih oficira,

Pozivajući se na Memorandum o razumijevanju između Federalnog ministra odbrane Republike Austrije i Ministarstva odbrane Crne Gore o saradnji u vojnim pitanjima (MoU) od 17. septembra 2007. godine, član 2, stav e) – vojna obuka i obrazovanje učesnika,

Nastavljajući uspješnu saradnju u oblasti obuke i obrazovanja kadeta i oficira crnogorske strane,

Imajući u vidu odredbe Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država učesnica u Partnerstvu za mir o statusu njihovih snaga (PfP SOFA) od 19. juna 1995. godine,

U želji da osiguraju usklađen i obostrano prihvatljiv nivo bezbjednosti informacija, i stoga izražavajući namjeru obje strane da se NATO standardi primjenjuju kao smjernica za zaštitu i razmjenu tajnih podataka,

Napominjući da ovo Pismo namjere nema za cilj da bude u suprotnosti sa nacionalnim i međunarodnim pravom koje obavezuje učesnike,

Postigli su sljedeći dogovor:

OBUKA I OBRAZOVANJE

Austrijska strana će obučavati i obrazovati crnogorske oficire koji su završili Terezijansku vojnu akademiju, i to na nivou komandira četa rodova i štabnih oficira na nivou bataljona i brigade, u okviru „Naprednog komandno-štabnog kursa za oficire“ koji obezbjeđuje Austrija.

Obrazovanje i obuka će početi 2027. godine kursom za komandire četa rodova, što je preduslov za učešće na Naprednom komandno-štabnom kursu za oficire.

Nakon uspješnog završetka kurseva i modula, oficiri će biti osposobljeni da komanduju četom svog roda i da rade kao štabni oficiri na nivou bataljona i brigade.

Jezik obuke biće njemački, dok će se za pojedina predavanja u okviru obrazovanja i obuke koristiti engleski jezik.

Za sve aktivnosti obrazovanja i obuke u okviru ovog Pisma namjere primjenjivaće se standardi i procedure austrijske strane. Ukoliko standardi i procedure ne budu ispunjeni, austrijska strana može suspendovati učešće oficira iz istih razloga koji važe i za njegovo sopstveno osoblje.

U takvom slučaju, učesnici će odlučiti o daljim koracima koje treba preduzeti.

Oficiri neće unositi sopstveno oružje i municiju na teritoriju Austrije. Ukoliko to bude neophodno u svrhu obrazovanja i obuke, oružje i municiju oficirima će obezbijediti austrijska strana.

ZAHTJEVI

Crnogorska strana će izvršiti selekciju oficira u skladu sa svojim nacionalnim kriterijumima i sopstvenim planom upravljanja kadrovima i personalnog razvoja.

Crnogorska strana će osigurati da izabrani oficiri ispunjavaju kriterijume za učešće na Naprednom komandno-štabnom kursu za oficire.

Kursevi i moduli za obrazovanje i obuku biće uvršteni u godišni program bilateralne saradnje, kao što je navedeno u Memorandumu o razumijevanju (MoU) iz 2007. godine.

Crnogorska strana će osigurati da oficiri budu fizički spremni i da posjeduju važeće zdravstveno osiguranje.

Posjete koje zahtijevaju pristup tajnim podacima podliježu prethodnom odobrenju nadležnog organa austrijske strane. Stoga će oficiri formalno podnijeti zahtjev za posjetu dostavljanjem obrasca koji obezbjeđuje austrijska strana.

Crnogorska strana će osigurati da se primjenjivi stepen NATO dozvole za pristup tajnim podacima navede i dostavi u obrascu Zahtjeva za posjetu, u skladu sa važećim NATO bezbjednosnim standardima i propisima koji se odnose na tajne podatke za svo obuhvaćeno osoblje, informacije i aktivnosti.

Zahtjev za posjetu dostavlja se nadležnom organu austrijske strane, najmanje petnaest radnih dana prije posjete ili, u hitnim slučajevima, u kraćem roku.

Nadležni organi će se međusobno informisati o detaljima posjete i osigurati zaštitu ličnih podataka.

ODGOVORNOSTI

Okvirni dokument za obrazovanje i obuku je Memorandum o razumijevanju između učesnika, od 17. septembra 2007. godine.

Finansijska pitanja se odnose na član 6 gorenavedenog Memoranduma o razumijevanju.

Preciznije, austrijska strana će obezbijediti sljedeće:

- obuku i obrazovanje,
- prevoz koji je direktno povezan sa obukom i obrazovanjem,
- smještaj i ishranu,
- hitnu medicinsku pomoć u vojnim objektima,
- oružje, municiju i opremu neophodnu za izvođenje obuke i obrazovanja.

Crnogorska strana će obezbijediti uniforme (terensku i službenu) za oficire, a pored toga će obezbijediti i prevoz do Austrije, kao i repatrijaciju oficira u slučaju suspenzije.

KOMANDOVANJE I DISCIPLINA

Oficiri neće biti postavljeni na dužnosti komandovanje osobljem austrijske strane. U svrhu obuke i obrazovanja, odgovornost se može prenijeti na oficire crnogorske strane pod nadzorom osoblja austrijske strane.

Crnogorska strana će se postarati da njeni oficiri poštuju sve važeće zakone i propise austrijske strane i savjetovaće oficire da poštuju pravila, uputstva, naređenja i tradiciju austrijske strane.

Održavanje vojne discipline i reda ostaće u nadležnosti crnogorske strane.

Oficiri neće učestvovati u operacijama Oružanih snaga Austrije bilo koje vrste, bez izričitog odobrenja crnogorske strane.

Potpisano u dva istovjetna primjerka, na engleskom jeziku.

Beč, dana 2026. godine
godine

Za Federalnog ministra odbrane
Republike Austrije

....., dana 2026.

Za Ministarstvo odbrane
Crne Gore

LETTER OF INTENT

BETWEEN

THE FEDERAL MINISTER OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA

AND

THE MINISTRY OF DEFENCE OF MONTENEGRO

CONCERNING

ADVANCED OFFICERS TRAINING AND EDUCATION IN AUSTRIA

The Federal Minister of Defence of the Republic of Austria and the Ministry of Defence of Montenegro, hereinafter collectively referred to as "Participants" and individually as "Austrian Participant" and "Montenegrin Participant",

Desiring to enhance their cooperation in the matters of military education and training of Montenegrin officers,

Reflecting the Memorandum of Understanding between the Federal Minister of Defence of the Republic of Austria and the Ministry of Defence of Montenegro on Co-operation in Military Matters (MoU), dated 17 September 2007, Article 2 paragraph e) military training and education of the Participants,

Continuing the successful co-operation in the field of training and education of cadets and officers of the Montenegrin Participant,

Having regard to the provision of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and other States participating in the Status of their Forces (PfP SOFA), dated 19 June 1995,

Desiring to ensure a harmonized and mutually acceptable level of information security and therefore expressing the intention of both Participants that NATO standards will be applied as a guideline for the protection and exchange of Classified Information,

Noting that this Letter of Intent is not intended to conflict with national and international law binding upon Participants,

Have reached the following understanding:

TRAINING AND EDUCATION

The Austrian Participant will train and educate Montenegrin officers graduated from the Theresian Military Academy at the level of branch company commanders and staff officers Battalion and Brigade level, within the Austrian provided course "Advanced Leadership and Staff Officers Course".

The education and training will start in 2027 with the branch company commanders course as a precondition for the participation at the Advanced Leadership and Staff Officers Course.

After successfully finishing the courses and modules, the officers will be able to lead a company of their relevant branch, and work as staff officers at the battalion and brigade level.

The language for the training will be German and for some education and training lectures English.

For all training and education activities under this Letter of Intent the standards and procedures of the Austrian Participant will apply. If standards and procedures are not met, the Austrian Participant may suspend the participation of officers for the same reasons as for its own Personnel.

In such a case the Participants will decide on further actions to be taken.

The officers will not bring their own weapons and ammunition into Austrian territory. If necessary for training and education purposes, weapons and ammunition will be issued to the officers by Austrian Participant.

REQUIREMENTS

The Montenegrin Participant will select the officers according to their national criteria and their personal management and personal development planning schedule.

The Montenegrin Participant will assure that the selected officers meet the criteria for the participation at the Advanced Leadership and Staff Officers Course.

The courses and modules for the education and training will be introduced in the yearly bilateral cooperation program, as mentioned in the MoU from 2007.

The Montenegrin Participant will ensure that the officers are physically fit and have a valid health insurance.

Visits requiring access to Classified Information will be subject to prior permission by the Competent Authority of the Austrian Participant. The officers will therefore formally request for visit by submitting the form provided by the Austrian Participant.

The Montenegrin Participant will ensure that the applicable NATO Security Clearance Level is specified and communicated in the Request for Visit form in accordance with prevailing NATO security standards and regulations regarding Classified Information for all affected Personnel, Information and Activities.

The Request for Visit form will be submitted to the Competent Authority of the Austrian Participant at least fifteen working days prior to the visit or in urgent cases within a shorter period.

The Competent Authorities will inform each other about the details of the visit and ensure the protection of personal data.

RESPONSIBILITIES

The framework document for the education and training is the MoU between the Participants from 17 September 2007.

Financial matters refer to Article 6 of above mentioned MoU.

That means in detail that the Austrian Participant will provide:

- training and education,
- transportation directly connected to the training and education
- accommodation and meals
- emergency medical service in military facilities,
- weapons, ammunition and equipment necessary for conducting training and education.

The Montenegrin Participant will provide the uniforms (terrain and service) for the officers, furthermore provide the transport to and from Austria and for repatriation of officers in case of suspension.

COMMAND AND DISCIPLINE:

The officers will not be placed in positions of command over Personnel from the Austrian Participant. For training and education purposes, responsibility may be transferred to officers of the Montenegrin Participant under supervision of Personnel from the Austrian Participant.

The Montenegrin Participant will ensure that their officers will comply with all applicable laws and regulations of the Austrian Participant and will advise the officers to respect the rules, instructions, orders and traditions of the Austrian Participant.

Maintenance of military discipline and order will remain the responsibility of the Montenegrin Participant.

Without the specific authorization of the Montenegrin Participant, officers will not be involved in any kind of operations of the Austrian Armed Forces.

Signed in two originals, in the English Language.

Vienna, on 2026

For the Federal Minister of Defence
of the Republic of Austria

....., on 2026

For the Ministry of Defence
of Montenegro

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA
PREDLAGAČ PROPISA
NAZIV PROPISA

Pismo namjere između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u vezi sa naprednim usavršavanjem i obrazovanjem oficira u Austriji

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženim Pismom namjere riješiće se problem ograničenosti domaćih kapaciteta za specifičnu, visokospecijalizovanu i naprednu edukaciju oficirskog kadra. Ovim Pismom namjere riješiće se i pitanje pravne, logističke i bezbjednosne regulative za upućivanje oficira na dalja obučavanja i usavršavanja na Terezijansku vojnu akademiju, počev od 2027. godine.
- Glavni uzroci problema ogledaju se u nepostojanju vojno-obrazovnih institucija u Crnoj Gori na kojima bi se obučavali i obrazovali crnogorski oficiri nakon završetka obrazovanja na inostranim vojnim akademijama, i to na nivou komandira četa rodova i štabnih oficira na nivou bataljona i brigade.
- Iz navedenog razloga Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore se u narednim godinama mogu suočiti sa stagnacijom u profesionalnom razvoju oficira, te nemogućnošću adekvatnog popunjavanja komandnih pozicija adekvatno obučanim kadrom.
- Nepostojanje vojno-obrazovnog sistema u Crnoj Gori direktno utiče na pripadnike Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, usljed nemogućnosti usavršavanja profesionalnih znanja i vještina u Crnoj Gori, a indirektno na Ministarstvo odbrane i Vojsku Crne Gore kroz otežano planiranje razvoja vojnih karijera.
- Opcija "status quo" nije poželjna, iz razloga što Pismo namjere ne bi stupilo na snagu, a crnogorski oficiri ne bi imali mogućnost obučavanja i usavršavanja na prestižnim austrijskim modulima obrazovanja, čime se direktno ugrožava dugoročni kvalitet komandnog lanca.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Cilj ovog Pisma namjere je podizanje operativnih sposobnosti Vojske kroz obrazovanje oficira za komandne i štabne dužnosti, te obezbjeđivanje kontinuiteta u daljem usavršavanju kadra na prestižnim inostranim institucijama. Takođe, i jačanje bilateralnih veza i vojnog partnerstva između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u oblasti vojnog obučavanja i usavršavanja.
- Predmetno Pismo namjere je u potpunosti u skladu sa strateškim ciljevima definisanim Strategijskim pregledom odbrane i Dugoročnim planom razvoja odbrane (2019-2028). Takođe, Strategijom upravljanja ljudskim resursima, kroz Operativni cilj br. 3, predviđeni su načini unaprijeđenja procesa karijernog razvoja u skladu sa propisima, potrebama službe, profesionalnim iskustvom i sposobnostima, što je u direktnoj vezi sa dostupnošću različitih vrsta osposobljavanja, što bi u krajnjem omogućilo napredovanje lica u službi u Vojsci.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Opcija "status quo" se ne razmatra, iz razloga što nije poželjna i onemogućila bi kontinuitet u daljem usavršavanju, što bi se odrazilo na operativne sposobnosti Vojske a ujedno i uticalo na kontinuitet unapređivanja saradnje u ovoj oblasti između dvije države.

- Ministarstvo odbrane se odlučilo za regulatornu opciju, iz razloga što će se ovim Pismom namjere obezbijediti unaprijeđena saradnja, i donijeti maksimalni benefiti za sistem odbrane i ljudske resurse. Na ovaj način dobija se kadar sa sertifikatima koji su prepoznati svuda u svijetu, a finansijski aranžman je veoma povoljan jer austrijska strana snosi troškove obuke i usavršavanja, smještaja i ishrane, što omogućava da se budžetska sredstva usmjere na druge aspekte.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Na oficire koji dobijaju priliku za karijerni napredak, jačanje ličnih kompetencija, vještine vođenja i jezičke sposobnosti, što direktno utiče na podizanje motivacije za ostanak u službi i na cjelokupni odbrambeni sistem koji podiže nivo profesionalizma, bez negativnih uticaja na građane, društvo ili privredu.
- Predložena rješenja ne iziskuju troškove za građane i privredu.
- Primjena ovog pisma neće izazvati troškove za građane i privredu.
- Predloženim pismom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata, niti utiče na tržišnu konkurenciju.
- Predlog pisma neće stvarati administrativna opterećenja ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju nacrta Pisma namjere između Ministarstva odbrane Crne Gore i Federalnog ministra odbrane Republike Austrije u vezi sa naprednim usavršavanjem i obrazovanjem oficira nije potrebno obezbjeđivanje sredstava.
- Za implementaciju Nacrta Pisma namjere nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava.
- Potpisivanjem Nacrta Pisma namjere ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Za implemetaciju Nacrta Pisma namjere nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava.
- Pismom namjere nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom Nacrta Pisma namjere neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava za implementaciju Nacrta Pisma namjere.
- Za implementaciju Nacrta Pisma namjere nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava.
- Nacrt Pisma namjere se tek upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.
- Eventualne primjedbe ili sugestije će se naknadno uključiti, po dobijanju mišljenja od strane Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U konsultacijama tokom izrade Pisma namjere nije korišćena eksterna ekspertska podrška.
- U konsultacijama su učestvovali predstavnici organizacionih jedinica Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore.
- Nije bilo primjedbi niti predloga po pitanju ovog predmeta na konsultacijama.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
 - **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
 - **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
 - **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Ne postoje prepreke za implementaciju ovog Pisma namjere.
 - U cilju realizacije aktivnosti definisanih predmetnim pismom nosioci će održavati redovnu komunikaciju i sprovoditi procedure i zahtjeve predviđene Pismom namjere koje podrazumijevaju da crnogorska strana vrši selekciju oficira u skladu sa svojim nacionalnim kriterijumima i sopstvenim planom upravljanja kadrovima i personalnog razvoja. Crnogorska strana će osigurati da izabrani kandidati ispunjavju kriterijume za učešće na Naprednom komandno-štabnom kursu za oficire. Kursevi i moduli za obrazovanje i obuku biće uvršteni u godišnji program bilateralne saradnje, kao što je navedeno u Memorandumu o razumijevanju (MoU) iz 2007. godine. Crnogorska strana će osigurati da oficiri budu fizički spremni i da posjeduju važeće zdravstveno osiguranje.
 - Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva odnosiće se na: povećanje broja oficira koji će biti upućeni na obuke i usavršavanja, procjena osposobljenosti za vršenje dužnosti određenog formacijskog mjesta, stvaranje veće baze osposobljenih oficira za vršenje dodijeljenih zadataka.
 - Za sprovođenje i realizaciju predmetnog pisma biće zaduženo Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore.

Datum i mjesto
30.6.2026. godine
Podgorica

MINISTAR
Dragan Krapović